

prima instanță: A. Miron

instanța de apel: D. Manole, Șt. Niță, A. Bostan

DECIZIE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Consantrans”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea cu capital străin „Bemol Retail” societate cu răspundere limitată împotriva Societății cu răspundere limitată „Consantrans” cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Societatea cu răspundere limitată „Consantrans”,

c o n s t a t ă:

La 27 aprilie 2015, ÎCS „Bemol Retail” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Consantrans” prin care a solicitat încasarea datoriei în sumă de 340 808,58 lei, penalității în sumă de 44 305,11 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 18 968,56 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că între ÎCS „Bemol Retail” SRL și SRL „Consantrans” a fost încheiat contractul de Cont de Credit Corporativ nr. 7 CCN din 25 august 2014 cu privire la vânzarea produselor petroliere de tip Euro-Diesel, Benzină și GPL.

Menționează că deși produsele petroliere au fost ridicate de la stațiile de alimentare, din motive neîntemeiate pârâtul refuză să-și onoreze benevol obligațiile contractuale de achitare pentru produsul livrat, acumulând o datorie în mărime de 340 808,58 lei, ce se confirmă prin facturile fiscale BR nr. 0255351 din 30 noiembrie 2014, BR nr. 0235590 din 31 octombrie 2014, BR nr. 0223359 din 30 septembrie 2014 și actul de verificare a decontărilor.

Susține că în conformitate cu clauzele contractului, este prevăzută obligația pârâtului de a achita în decurs de 15 zile calendaristice de la data emiterii facturii, valoarea produselor petroliere livrate, iar în cazul neachitării, reclamantul își rezervă dreptul să aplice o penalitate în mărime 1 % pentru fiecare zi de întârziere din suma datorată, care, la caz, constituie 44 305,11 lei.

Totodată, luând în considerație caracterul pecuniar al prejudiciului cauzat de SRL „Consantrans”, în rezultatul neachitării datoriei se aplică dobânzi pe perioada întârzierii în conformitate cu art. 619 Codul civil, care, la caz, constituie 18 968,56 lei.

Reține că în procedura prealabilă de soluționare a litigiului, pârâtului i-au fost înaintate nenumărate solicitări de achitare a datoriei, totodată i-a fost expediată și notificarea nr. 255 din 06 aprilie 2014, confirmată prin avizul de recepție, în care i s-a solicitat achitarea datoriei cu oferirea unui termen rezonabil de achitare, fiind respectat termenul prealabil de 5 zile calendaristice stabilit în contract.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 octombrie 2015 acțiunea înaintată de ÎCS „Bemol Retail” SRL s-a admis parțial.

S-a încasat de la SRL „Consantrans” în beneficiul ÎCS „Bemol Retail” SRL datoria pentru produsele petroliere livrate în mărime de 340 808,58 lei, penalitatea în mărime de 44 305,11 lei, dobânda de întârziere în sumă de 18 968,56 lei și suma de 12 122,5 lei cu titlu de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat, iar în total suma de 416 204,75 lei.

La 05 noiembrie 2015, SRL „Consantrans” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 octombrie 2015 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Totodată, a menționat că cererea de apel motivată va fi depusă după primirea copiei hotărârii motivate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Consantrans”.

S-a explicat apelantului SRL „Consantrans” că în caz că nu va prezenta cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat la depunerea apelului în sumă de 9 160 lei, în termenul acordat până la 09 februarie 2016, ora 12:00, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

La 08 februarie 2016, SRL „Consantrans” a depus cerere de apel motivat prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată și amânarea plății taxei de stat pentru judecarea apelului, pentru o perioadă rezonabilă de 2 luni.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016 s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Consantrans” pe motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen

indicațiile instanței de apel de prezentare a dovezii de achitare a taxei de stat, cuprinse în încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015.

La 17 mai 2016, SRL „Consantrans” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu restituirea pricinii la rejudecare.

În motivarea recursului a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de apel.

Consideră neîntemeiată încheierea de restituire, deoarece lezează dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO, precum și încalcă principiul egalității armelor în procesul civil.

Susține că reprezentantul nu a participat la examinarea pricinii, deoarece nu a fost înștiințat despre data, locul și ora examinării pricinii, astfel neavând posibilitatea să prezinte probe în vederea apărării intereselor societății.

Menționează că a solicitat amânarea plății taxei de stat pentru judecarea apelului, din motiv că conturile bancare a întreprinderii au fost blocate ca urmare a aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, în baza încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015, care a fost contestată cu recurs la instanța ierarhic superioară.

În acest context, invocă că pentru ședința de judecată din 25 aprilie 2016 a solicitat instanței de apel amânarea examinării cauzei din motiv că nu au fost deblocate conturile bancare și s-a aflat în imposibilitate de a achita taxa de stat.

Totodată, menționează că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2016 s-au anulat măsurile de asigurare a acțiunii aplicate asupra mijloacelor financiare de pe conturile bancare ale SRL „Consantrans”, însă nu s-a reușit efectiv de deblocat conturile bancare.

La fel, reține că încheierea instanței de apel din 26 aprilie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a primit-o la 15 mai 2016, fapt confirmat prin plicul datat și ștampilat al oficiului poștal.

Consideră că la emiterea încheierii de restituire a cererii de apel au fost încălcate normele de drept procedural, astfel că a fost încălcat accesul liber la justiție.

La 14 iunie 2016, prin intermediul faxului, ÎCS „Bemol Retail” SRL a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil și neîntemeiat.

Conform art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii instanței de apel din 26 aprilie 2016 a fost expediată în adresa părților la 06 mai 2016, însă la materialele dosarului nu există dovada legală de recepționare, astfel, recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul declarat la 17 mai 2016 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3

judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 26 aprilie 2016, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea instanței de apel întemeiată, bazată pe aprecierea justă a circumstanțelor de fapt și aplicarea corectă a normelor de drept procedural, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 84 Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 86 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecătorul sau instanța judecătorească este în drept să decidă amînarea sau eşalonarea plății taxei de stat pentru una sau pentru ambele părți, ținînd cont de situația lor materială.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța dispune restituirea cererii de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Potrivit art. 368 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Prin urmare, raportînd la caz normele sus-citate, în condițiile în care recurentul nu a achitat taxa de stat în termenul limită acordat de instanța de apel, Colegiul civil,

comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului întemeiată.

Materialele dosarului atestă că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Consantrans”, fiindu-i acordat apelantului termen de până la 09 februarie 2016 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 9 160 lei și explicându-i-se că cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Încheierea dată a fost recepționată de către recurentul SRL „Consantrans” la 03 februarie 2016. (f.d. 51)

La 08 februarie 2016, SRL „Consantrans”, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, a depus cerere de apel motivată, totodată solicitând amânarea plății taxei de stat pentru judecarea apelului pe o perioadă de 2 luni (f.d. 53-verso) din motiv că conturile bancare a întreprinderii sunt blocate, fapt confirmat prin certificatul eliberat de BC „Moldindconbank”, ca urmare a aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, în baza încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015, care a fost contestată cu recurs în instanța de judecată ierarhic superioară și se află în imposibilitate reală de a achita taxa de stat.

În cadrul ședinței de judecată din 09 februarie 2016 și respectiv 15 martie 2016 reprezentantul SRL „Consantrans” nu s-a prezentat, depunând în acest sens cereri de amânare, pe motiv că nu a fost examinat recursul împotriva încheierii prin care s-au aplicat măsuri de asigurare a acțiunii, iar ședința de judecată fiind amânată pentru 19 aprilie 2016.

La fel, din materialul probator al pricinii și din procesul-verbal al ședinței de judecată din 19 aprilie 2016, rezultă că la 18 aprilie 2016 SRL „Consantrans” a depus cerere de amânare, solicitând acordarea unui termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat și anexând decizia Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2016, prin care s-a anulat măsurile de asigurare a acțiunii aplicate asupra mijloacelor financiare de pe conturile bancare a SRL „Consantrans”, fiind fixată ședința de judecată pentru 26 aprilie 2016 și prelungit termenul pentru achitarea taxei de stat. (f.d. 71-78)

La 25 aprilie 2016, SRL „Consantrans” a depus cerere de amânare, invocând că nu a reușit să deblocheze conturile bancare în vederea achitării taxei de stat. (f.d. 81)

Astfel, din procesul-verbal al ședinței de judecată din 26 aprilie 2016 rezultă că reprezentantul SRL „Consantrans” nu s-a prezentat, iar reprezentantul intimatului a solicitat respingerea cererii de amânare, pe motiv că anterior au înaintat astfel de cereri. (f.d. 90)

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 26 aprilie 2016 a restituit cererea de apel depusă de SRL „Consantrans”, pe motiv că apelantul nu a

îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel de a prezenta dovada de achitare a taxei de stat, cuprinse în încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015.

Reieșind din conținutul proceselor-verbale ale ședințelor de judecată și încheierilor instanței de apel, apelantului i-a fost acordat termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor, și anume, pentru achitarea taxei de stat în sumă de 9 160 lei, însă apelantul nu s-a conformat indicațiilor date de instanța de apel și nu s-a folosit cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Astfel, în condițiile în care, apelantul-recurent nu a achitat taxa de stat în termenul acordat de către instanța de apel, fiindu-i acordat și termen suplimentar pentru achitarea plății taxei de stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă și întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel.

În acest context, Colegiul respinge argumentul recurentului precum că nu a reușit efectiv să deblocheze conturile bancare și să achite taxa de stat, deoarece este neîntemeiat, or, această afirmație vine în contradicție cu cele expuse mai sus însuși de recurentul SRL „Consantrans”.

La caz, Colegiul notează că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2016, au fost anulate parțial măsurile de asigurare a acțiunii asupra mijloacelor financiare de pe conturile bancare ale societății, fapt ce demonstrează cu certitudine că, SRL „Consantrans” a dispus de suficient timp pentru a întreprinde toate măsurile necesare în vederea deblocării conturilor și respectiv achitarea taxei de stat pentru judecarea apelului.

Distinct de cele relatate, instanța de recurs reține că CtEDO, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975*), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashimgdane vs United Kingdom 28 mai 1985*).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că prin restituirea cererii de apel recurentului nu i s-a îngădit accesul liber la justiție protejat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Remarcă Colegiul că, folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și

să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Consantrans”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea cu capital străin „Bemol Retail” societate cu răspundere limitată împotriva Societății cu răspundere limitată „Consantrans” cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

Judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari